

ESCHER'S LAATSTE PRENT

In 1968 werd in het Haags Gemeentemuseum een grootse overzichtstentoonstelling van Escher's werk gehouden. Het werd een succes. Ze trok tienduizenden bezoekers. Het zag er naar uit dat dit een waardige afsluiting van Escher's werkzame leven was. Toch zou hij in 1969 nog een van zijn mooiste prenten maken: een kleurenhoutsnede waarvoor drie planken nodig waren, die voor elke prent ook nog drie maal afgedrukt moesten worden.

Afgezien van het snijden van de voorstelling was het een technisch hoogstandje om een prent af te drukken. Voor één prent was het nodig om uiterst nauwkeurig negen keer een afdruk te maken, zó dat nergens een naadje te zien was.

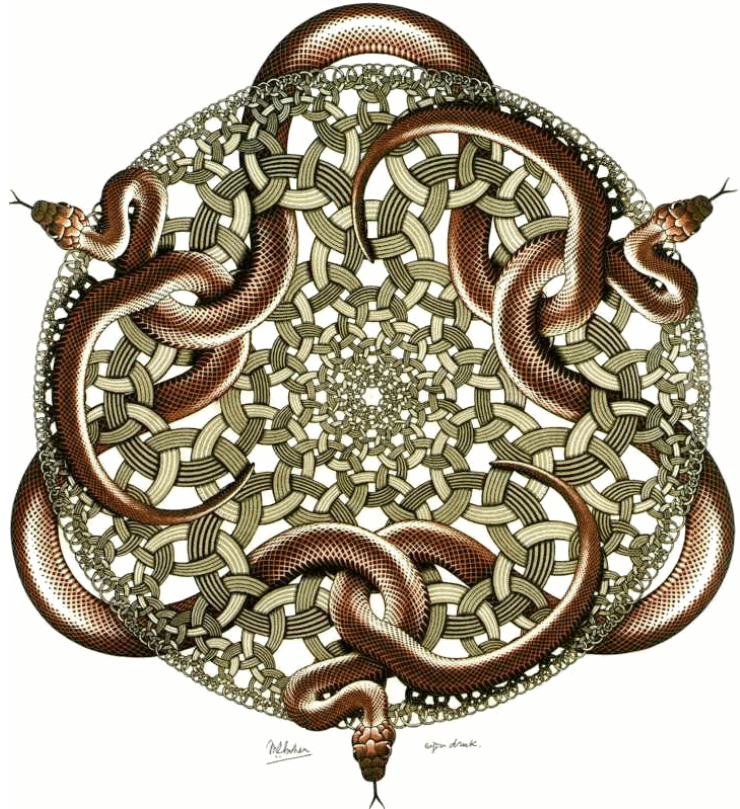
Natuurlijk was ik erg nieuwsgierig naar die prent, maar Escher wilde er niets van laten zien en ruimde telkens vóór ik op bezoek kwam alles wat hij aan het tekenen was op. "Als het klaar is mag je het pas zien", zei hij dan.

En als reden voor die geheimzinnigheid gaf hij op: "Als jij er iets van ziet zal je ongetwijfeld zeggen: "dat wordt mooi", maar als ik van je gezicht kan aflezen dat je reactie negatief is, heb ik de moed niet meer om het af te maken."

In een brief wilde hij wel het volgende kwijt: "Het is een maliënkolder met kleine ringen aan de randen en ook in het midden van een cirkel; daartussen grotere ringen. Door de grootste gaten zouden slangen moeten kronkelen". Het werd een indrukwekkende prent.....zijn afscheid!

Er spreekt geen spoor van vermoeidheid, ziekte of ouderdom uit. Wél is er een grotere bescheidenheid ten opzichte van het uitbeelden van oneindigheid merkbaar: zodra de suggestie van het steeds kleiner worden van de ringen gewekt is, houdt hij ermee op.

Een jaar later (nadat hij een zoveelste darmoperatie had ondergaan en een maand in het ziekenhuis had gelegen) vertrekt hij uit Baarn om in het Rosa Spierhuis in Laren te gaan wonen. In 1972 sterft M.C. Escher in het ziekenhuis.

RINGSLANGEN (1969)

Escher's laatste prent hoort tot de top tien die hij maakte